System oceniania z religii dla klasy VI szkoły podstawowej na 1 lekcję religii tygodniowo

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno” nr AZ-22-01/20-KI-4/21
zgodnego z programem nauczania nr AZ-2-02/20.

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:
a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:
a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:
a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:
a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
a) posiadł wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Przedmiot oceny	OCENA					
	celująca	**bardzo dobra**	**dobra**	**dostateczna**	**dopuszczająca**	**niedostateczna**
1. Modlitwy, pieśni	• dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania	• dokładna znajomość tekstu, melodii	• dobra znajomość tekstu, melodii	• niezbyt dokładna znajomość tekstu	• fragmentaryczna znajomość tekstu	• brak jakiejkolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	• wykonane wszystkie zadania • staranne pismo • własne materiały • ilustracje itp.	• starannie prowadzony • wszystkie zadania •	• zapis staranny • luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	• ćwiczenia czytelne • braki w zadaniach (do 40% tematów)	• pismo niestaranne • liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	• brak podręcznika
3. Odpowiedzi ustne	• wiadomości zawarte w podręczniku • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie prawidłowych pojęć	• wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• wyuczone na pamięć wiadomości • uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	• wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzajace	• słabe wiązanie faktów i wiadomości • chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	• brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
4. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu.
5. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wielokrotnie pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych	• starannie wykonuje zadania powierzone przez nauczyciela religii • przejawia postawę apostolską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • czynnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

SEMESTR I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
I. Odkrywam piękno	• wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), • wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), • uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), • wymienia przymioty wiary (A.3.3), • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4).	• wymienia cechy charakteryzujące wiarę, • wyjaśnia treść przykazania miłości (A.10.1), • uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), • wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), • przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), • uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej.	• odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych, • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną), • uzasadnia, że głęboka wiara jest realizacją przykazania miłości Boga, • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo spirytyzmu i praktykowania magii, • wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego.	• cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, • przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym.	• uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	• wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1) i wymienia inne jego nazwy, • wymienia nazwy wybranych ksiąg Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), • wymienia sposoby Bożego objawienia: w słowie Bożym (A.5.1), • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, • podaje definicję modlitwy, • przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych.	• wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), • przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), • podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), • rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4), • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5). • formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4), • wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), • przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie (D.4.2).	• omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki, • podaje, w jakich językach napisano Biblię.	• przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, • wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia.	• uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy	• wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, • podaje przykłady męstwa Dawida i jego wiary w Bożą pomoc, • prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), • opowiada o walce Dawida z Goliatem, • wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), • wymienia grzechy cudze, • na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), • wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), • wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), • podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, • określa, czym jest proroctwo, • definiuje pojęcie: „męczennik”.	• przedstawia postaci i wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie, Eliasz, Jonasz, powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1), • wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5), • określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), • podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). • wymienia wartości, które są ważniejsze niż życie ludzkie, • wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2), • opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa.	• definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, • podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz i omawia jego nauczanie, • podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, • uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. • uzasadnia, że proroctwa mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 Mch 6–7), • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, • podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza.	• uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, • wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, • podaje przykłady proroctw mesjańskich, • interpretuje omawiane teksty prorockie, • omawia działania króla Heroda (związane z życiem Jana Chrzciciela i Jezusa), • podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę.	• wykazuje różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, • charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, • uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym	• wymienia siedem sakramentów świętych, • wyjaśnia, czym jest sakrament, • wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), • podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), • omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), • uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), • opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, • wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia.	• wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), • opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), • podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), • wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), • omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła odnoszące się do sakramentu pokuty i pojednania oraz namaszczenia chorych (B.3.2), • omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), • omawia znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2), • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7). • wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), • wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8).	• omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania, • wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, • wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, • uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej.	• wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem, • wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy.	• uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, • wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

SEMESTR II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
V. Dzieje Kościoła	• wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, • definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, • przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), • uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), • pamięta główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli.	• definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, • ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, • omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), • wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, • omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i i kalwinizmem, • podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), • przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6), • wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, • charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10).	• opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, • wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, • wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, • uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, • wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, • wymienia wybranych świętych Cerkwi unickiej.	• wymienia patriarchaty Kościoła wschodniego, • charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, • omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji.	• charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, • opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie).

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia	• opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, • podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, • opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), • wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, • podaje przykłady kultu maryjnego.	• omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), • wykazuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), • w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12). • wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2).	• wymienia atrybuty św. Wincentego a Paulo (anioł, dziecko w ramionach, dziecko u stóp, krucyfiks), • uzasadnia, że posługa najbiedniejszym była dla św. Wincentego a Paulo próbą charakteru, • charakteryzuje sytuację społeczną XIX-wiecznych Włoch, • uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, • wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, • uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga.	• opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, • wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, • interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi.	• wyjaśnia, w jaki sposób św. św. Wincentego a Paulo przyczynił się do odnowy życia religijnego, • wyjaśnia, kiedy trudności życia w dzieciństwie mogą być przygotowaniem do spełniania swojej misji w dorosłości.

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VII. Moje wartości	• wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, • wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), • wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, • wyjaśnia, na czym polega właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C 5.1), • wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), • uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), • uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), • uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2). • podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3), • definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, czyste serce, pożądliwość, • wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), • wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, • wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji.	• opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), • przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), • opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), • wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach (od poczęcia do naturalnej śmierci) i wymiarach (fizycznym, psychicznym i duchowym), • uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), • uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, • omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), • przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, (C.6.3), • przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), • charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), • uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia (C.5.9), • wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10).	• uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, • uzasadnia, że przykazania bronią człowieka przed krzywdą, • charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, • formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, • wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka, • wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, • omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta.	• definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, • opisuje sytuacje, w których miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu, • uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej).	• właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

SEMESTR I i II

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, • wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, • zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wymienia sposoby Bożego objawienia – w Jezusie Chrystusie (A.5.1), • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów, • omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.), • wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje,	• omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B.2.3), • wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), • omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), • charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), • wskazuje na skutki wynikające z wcielenia i odkupienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), • w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), • określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10),	• określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, • podaje genezę świąt Bożego Narodzenia, • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, • wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, • opowiada o pokłonie mędrców i opisuje rolę gwiazdy w ich dotarciu do Betlejem,, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania, • uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy,	• charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, • interpretuje tekst biblijny o powtórnym przyjściu Chrystusa, • opowiada o tradycji Orszaków Trzech Króli, • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej,	• uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, • interpretuje tekst biblijny Mt 4,1-11,

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	**dostateczna**	**dobra**	**bardzo dobra**	**celująca**
VIII. Wydarzenia zbawcze	• podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej, • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce.	• charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa: nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca (D.1.3).	• prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunia).	• uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca.	• charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki, • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni.